Gemeente Amsterdam

Datum van vaststelling: xx.xx.xxx
Opdrachtgever:
Directie:

Participatieplan:
Vergroenen van het Witte de Withplein

De gevolgen van klimaatverandering

Het Witte de Withplein in de Baarsjes wordt groener en daarmee meer klimaat adaptief dan nu het geval is.

De vergroening van deze locatie is onderdeel van het programma “Nieuwe Groene plekken”, binnen dit programma transformeren we versteende plekken van de stad, en maken een nieuwe klimaatbestendige inrichting.

We gaan de komende jaren namelijk meer groen toevoegen aan de stad. Meer groen zorgt ervoor dat Amsterdam een leefbare, veilige en aantrekkelijke stad blijft. Bovendien helpt groen de stad leefbaar te houden wanneer we te maken hebben met extremer weer zoals hitte, droogte en stevige regenbuien. Groen neemt namelijk water op bij extreme regenval en zorgt voor verkoeling bij hoge temperaturen. Het helpt om de stad aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering. Bovendien is het groen goed voor de biodiversiteit. Kortom; groen is goed voor onze stad. Daarom willen we meer groen en minder steen in Amsterdam.

Het klimaatbestendig maken van de stad is opgenomen in de Groenvisie 2020 - 2050.
Kijk voor meer informatie hierover over groenprojecten op
Projecten voor een groener Amsterdam

Het Witte de Withplein

Het Witte de Withplein
Rond 2009 is de buurt opgeknapt. In de Witte de Withbuurt werd gerenoveerd maar er vond ook sloop en nieuwbouw plaats. Door in 2009 een woonblok aan de Witte de Withstraat te slopen ontstond er ruimte voor nieuwbouw, maar ook voor een open ruimte. Die open ruimte werd ingericht als een plein; het Witte de Withplein. Met op het plein een kunstwerk.
Het plein ligt aan de Witte de Withstraat en wordt door een deel omgeven door bedrijven en instellingen op de begane grond met daarboven vier en in enkele gevallen vijf woonlagen met in totaal 122 appartementen (huur en koop).
De appartementen zijn in 2011 opgeleverd en de architecten hebben zich bij het ontwikkelen van het complex laten inspireren door de Amsterdamse school stijl.

Behalve dat er een enkele keer kraampjes worden geplaatst zoals bijvoorbeeld op burendag en kinderen er soms een balletje trappen en het kunstwerk gebruiken om stunten met een BMX fiets uit te voeren, wordt het plein niet intensief gebruikt.
Het plein is met een auto alleen toegankelijk als men in het bezit is van een sleutel om de rood-witte afzetpaal omlaag te halen.

Het kunstwerk, het plein en de kunstenaar
Het Witte de Withplein is een open plein. Op het plein staat een kunstwerk met in het midden een boom. Het heet De Wending 999/666 en is ontworpen door kunstenaar Hans van Houwelingen.

Kunstwerk Hans van Houwelingen De Wending 666/999 op het Witte de Withplein

Dit kunstwerk is destijds in opdracht van de gemeente ontworpen als een geïntegreerd kunstwerk, in nauwe samenhang met beeldelementen van het plein. In

2009 is contractueel vastgelegd dat het geïntegreerde kunstwerk minimaal tot 2028 in stand wordt gehouden en dat bij wijzigingen de kunstenaar hierin gekend moet worden omdat deze het kunstwerk mogelijk aantasten (op grond van persoonlijkheidsrecht).

Op het moment dat er nu wijzigingen worden aangebracht aan beeldelementen op en rondom het plein, wordt het geïntegreerde kunstwerk ook beïnvloed. Dit betekent dat samenwerking tussen kunstenaar en groenontwerper van groot belang is, zodanig dat de integraliteit in zijn optiek niet wordt aangetast en juist kan bijdragen aan vernieuwde kwaliteit en duurzaamheid enerzijds en behoud van de samenhang tussen de beeldbepalende elementen van het plein anderzijds.

Wat gaan we doen?
We gaan het plein groener en daarmee meer klimaat adaptief maken.

Dat betekent dat het plein beter bestand zal zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering. We zien nu dat op hete dagen de hitte er blijft hangen doordat er geen schaduwplekken zijn. Ook blijft bij hevige regenval water op het plein staan. Dat kan gevaarlijke situatie opleveren bijvoorbeeld als het vriest. Door te zorgen voor meer schaduw op het plein en het water op een natuurlijke manier te laten afvloeien wordt het plein beter bestand tegen weersextremen.

Wateroverlast Witte de Withplein

Wat staat er vast?
Het hoofddoel van het project is het plein klimaat adaptief maken.
Hierbij staan onderstaande kaders vast:

1. Komen tot een ontwerp waarbij het open karakter van het plein zoveel mogelijk behouden blijft.

2. Het ontwerp maakt dat de hittestress op warme dagen zoveel mogelijk wordt weg genomen en dat het water tijdens forse regenbuien zoveel mogelijk wordt afgevoerd.
3. Het kunstwerk blijft op het plein staan.
4. De kunstenaar maakt op grond van het persoonlijkheidsrecht van het kunstwerk, samen met de ontwerper van de gemeente, het ontwerp voor het plein.
5. Het budget biedt ruimte voor beperkte participatie en aan de hoeveelheid groen die aan het plein kan worden toegevoegd.
6. Het ontwerp moet passen binnen het handboek Puccini.
   Dit is het Amsterdamse handboek voor de inrichting van de openbare ruimte met aandacht voor duurzaamheid, samenhang, onderhoudsvriendelijkheid en groen.
7. Het ontwerp moet technisch haalbaar zijn.

Wie zijn de participanten die mee kunnen doen?

- Bewoners, ondernemers en medewerkers van instellingen die zich bevinden binnen het rode vlak van de onderstaande kaart.
  Omdat zij aan het plein wonen of er op uit kijken.

- Initiatiefgroep vergroening Witte de Withplein.

- Ymere

Waarom kunnen de participanten meedoen en wat is hun invloed?
De participanten krijgen de gelegenheid om te reageren op het ontwerp. We willen namelijk graag de verschillende perspectieven, belangen en standpunten horen. Men kan aangeven wat men goed en minder goed vindt aan het ontwerp, en wat eventuele knelpunten kunnen zijn.
Hierdoor kan het zijn dat er kleine wijzigingen op het ontwerp van toepassing zijn mits ze passen binnen de kaders van het ontwerp.
Gezien die kaders is er slechts beperkte participatie mogelijk.

Wanneer kunnen de participanten meedoen?
Omdat de leden van de “Initiatiefgroep vergroening Witte de Withplein” zich al langer inzetten voor een groener plein kunnen zij als eerste reageren op het schetsontwerp.

Nadat de initiatiefgroep heeft gereageerd op het schetsontwerp, wordt er een inloop op een locatie in de buurt georganiseerd. Hiervoor ontvangen alle bewoners, ondernemers en instellingen die zich bevinden in het rode vlak in de kaart op de vorige pagina, per post een uitnodiging.

In de uitnodigingsbrief voor de inloop wordt het schetsontwerp toegevoegd.
Wanneer men niet naar de bewonersinloop kan komen kan men nog twee weken na de bewonersinloop per mail reageren op het schetsontwerp.

Wat is de invloed van de belanghebbenden?
De reacties worden verzameld door het projectteam. Er wordt een afweging gemaakt welke reacties meegenomen moeten worden in het voorlopige ontwerp.

De eerder benoemde kaders zijn hierin leidend.

Als het voorlopige ontwerp klaar is wordt de “Initiatiefgroep vergroenen Witte de Withstraat” nog een keer gevraagd te reageren.
Op basis hiervan kunnen er nog kleine wijzigingen van toepassing zijn op het voorlopige ontwerp.

Vervolgens wordt het voorlopig ontwerp getoetst bij verschillende toetsingsteams van de gemeente. Er wordt onder andere gekeken naar de beheerkosten en onderhoudsvriendelijkheid van het groen, naar de toegankelijkheid voor de nood- en hulpdiensten en naar veiligheidsaspecten na oplevering van het project.

Als het voorlopig ontwerp is getoetst ontvangen de participanten die op de bewonersinloop hun adres hebben achter gelaten en zij die per mail een reactie op het schetsontwerp hebben gegeven, het voorlopige ontwerp per brief.
In deze brief wordt toegelicht welke reacties die eerder zijn opgehaald hebben geleid tot een aanpassing in het ontwerp.
Ook wordt aangegeven welke reacties niet zijn verwerkt in het voorlopige ontwerp en waarom niet.

Alle stappen van schetsontwerp naar definitief ontwerp op een rijtje

- Dit participatieplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het stadsdeel en geplaatst op de website van de gemeente.
- Het schetsontwerp wordt gemaakt.
- Dit schetsontwerp wordt vervolgens voorgelegd aan de “initiatiefgroep vergroenen Witte de Withplein”. Zij kunnen feed back geven. Afhankelijk daarvan kunnen wijzigingen op het ontwerp van toepassing zijn.
- Het schetsontwerp wordt gepresenteerd op een bewonersinloop waarvoor alle participanten worden uitgenodigd. Zij ontvangen hiervoor ongeveer twee weken voordat de bijeenkomst plaats vindt per post een uitnodiging. Iedereen kan tijdens deze bijeenkomst reageren op het ontwerp.
- De gemeente verzamelt de reacties en maakt zorgvuldige afweging welke reacties kunnen worden verwerkt in het voorlopig ontwerp. Daarbij wordt er rekening gehouden met de uitgangspunten voor de vergroening zoals omschreven onder het kopje **“Wat staat er vast”**.
- Het voorlopig ontwerp wordt voorgelegd aan de “initiatiefgroep vergroenen Witte de Withplein” en aan de hand daarvan kunnen er eventueel nog kleine aanpassingen worden gedaan.
- Het voorlopige ontwerp wordt getoetst binnen verschillende toetsingsteams van de gemeente.
- Het voorlopig ontwerp wordt per brief gedeeld met:
    - degenen die hun adres tijdens de bewonersbijeenkomst hebben achtergelaten.
    - degenen die niet konden komen naar de inloop maar binnen de reactie termijn van twee weken alsnog een reactie hebben gegeven.
- Nadat het ontwerp is getoetst bij verschillende afdelingen binnen de gemeente wordt het door het dagelijks bestuur vast gesteld tot definitief ontwerp.
- Twee weken voordat de werkzaamheden op het plein starten worden alle belanghebbenden hierover per brief geïnformeerd. Het definitieve ontwerp wordt in de brief meegestuurd.

Voorlopige planning *

Eerste kwartaal 2025	Fase 1: Het participatieplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het stadsdeel.
	Fase 2: Het schetsontwerp wordt gemaakt.
Eerste kwartaal 2025	Fase 3: Het schetsontwerp wordt getoond aan de initiatiefgroep vergroening Witte de Withplein.

Tweede kwartaal 2025	Fase 4: De inloop vindt plaats. Alle belanghebbenden kunnen reageren op het schetsontwerp.
Tweede kwartaal 2025	Fase 5: Alle reacties zijn verzameld en op grond daarvan kunnen aanpassingen worden opgenomen in het voorlopige ontwerp.
Tweede kwartaal 2025	Fase 6: Het voorlopige ontwerp wordt voorgelegd aan de “initiatiefgroep Witte de Withstraat”. Eventueel worden kleine aanpassingen doorgevoerd.
Tweede kwartaal 2025	Fase 7: Het voorlopig ontwerp wordt getoetst binnen verschillende afdelingen van de gemeente.
Tweede kwartaal 2025	Fase 8: Het voorlopige ontwerp wordt per brief gedeeld met de belanghebbenden die gereageerd hebben op het schetsontwerp.
Tweede kwartaal 2025	Fase 9: Het voorlopig ontwerp wordt getoetst binnen verschillende afdelingen van de gemeente en wordt vastgesteld door het Dagelijks bestuur van het stadsdeel. Hiermee is het ontwerp definitief.
Derde kwartaal 2025	Fase 10: De uitvoering gaat van start. Alle belanghebbenden worden hierover twee weken van te voren door middel van een brief geïnformeerd. Tevens wordt het definitieve ontwerp mee gestuurd.

*

Het kan zijn dat het participatieproces anders loopt dan beschreven. Mochten er wijzigingen plaatsvinden dan zullen we dit uitleggen. Kijk voor de actuele informatie op de projectenpagina van de gemeente Amsterdam.